

2012. február 2., csütörtök

100. indítványozza, hogy az európai zászló lobogjon az Unió területén megrendezett nagy nemzetközi sporteseményeken, és javasolja a sportszövetségeknek, hogy vegyék fontolóra azt az elképzelést, hogy a nemzeti zászló mellett ez is szerepeljen a tagállamok sportolójának mezén; hangsúlyozza, hogy teljesen önkéntes alapon és a tagállamok és sportszervezetek döntésétől kell függenie annak, hogy élnek-e ezzel a lehetőséggel;

*

* *

101. utasítja az elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az európai, nemzetközi és nemzeti sportszövetségeknek.

A hulladékkezelési irányelv alkalmazása

P7_TA(2012)0026

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az Európai Unió tagállamaiban a hulladékgazdálkodásról szóló irányelv és egyéb kapcsolódó irányelvek alkalmazásával összefüggésben a petíciók benyújtói által felvetett kérdésekről (2011/2038(INI))

(2013/C 239 E/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EUMSZ 227. cikkében foglalt petíciós jogra,
- tekintettel a beérkezett és a Petíciós Bizottság jelentésének (A7-0335/2011) mellékletében szereplő petíciókra,
- tekintettel a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 98/2008/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a környezet büntetőjog általi védelméről szóló, 2008. november 19-i 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a hulladéklerakókról szóló, 1999. április 26-i 1999/31/EK tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a hulladékok égetéséről szóló, 2000. december 4-i 2000/76/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (SEA-irányelv) ⁽⁵⁾,
- tekintettel a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EKG irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL L 312., 2008.11.22., 3. o.

⁽²⁾ HL L 328., 2008.12.6., 28. o.

⁽³⁾ HL L 182., 1999.7.16., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 332., 2000.12.28., 91. o.

⁽⁵⁾ HL L 197., 2001.7.21., 30. o.

⁽⁶⁾ HL L 41., 2003.2.14., 26. o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről, valamint a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében a 85/337/EKG és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (KHV-irányelv) ⁽¹⁾,
 - tekintettel a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezményre (Aarhus, Dánia, 1998. június 25.),
 - tekintettel a „Hulladékgazdálkodás Európában: fő problémák és legjobb gyakorlatok” című, 2011. júliusi szakértői tanulmányra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 202. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Petíciós Bizottság jelentésére (A7-0335/2011),
- A. mivel a Petíciós Bizottság a 2004–2010 közötti időszakban 114 olyan petíciót kapott kézhez és nyilvánított elfogadhatónak, amely az alábbi tagállamokban jelezte a fenti szabályozási keret állítólagos megsértését: Olaszország, Görögország, Franciaország, Spanyolország, Írország (mindegyikből 10-nél több petíció), Bulgária, Egyesült Királyság, Lengyelország, Románia, Németország (mind-egyikből 3–10 petíció), Ausztria, Magyarország, Litvánia, Málta, Portugália és Szlovákia (1–1 petíció),
- B. mivel a Petíciós Bizottság öt jelentést készített a hulladékról szóló petíciók nyomán az Írország ⁽²⁾, Fos-sur-Mer (Franciaország) ⁽³⁾, a Path Head-i hulladéklerakó (Egyesült Királyság) ⁽⁴⁾, Campania (Olaszország) ⁽⁵⁾ és Huelva (Spanyolország) ⁽⁶⁾ területén tett tényfeltáró látogatásokról,
- C. mivel következetesen a környezetvédelmi kérdésekkel foglalkozó petíciók alkotják a beérkezett petíciók fő csoportját, a hulladékról szóló petíciók pedig fontos alcsoportot képeznek, és a hulladékkal kapcsolatos aggodalmak Uniószerint igen közvetlenül érintik a polgárokat – különösen ami az új hulladékgazdálkodási létesítmények engedélyezési eljárását vagy a meglévő létesítmények működését illeti –, amit az általános hulladékgazdálkodáshoz fűződő aggodalmak követnek,
- D. mivel a hulladékról szóló petíciók túlnyomó része hulladékgazdálkodási létesítményeket érint – mintegy 40%-uk a tervezett új létesítmények engedélyezési eljárásával, további 40%-uk pedig a meglévő létesítmények működésével foglalkozik, és közülük 75% hulladéklerakókkal, míg 25% hulladékégetőkkel kapcsolatos –, a fennmaradó petíciók pedig általános hulladékgazdálkodási problémákat vetnek fel;
- E. mivel az Eurostat legfrissebb (2009) adatai szerint az EU polgárai évente fejenként átlagosan 513 kg hulladék keletkezéséért felelősek, és e téren sok új tagállam jóval az átlag alatt marad, míg a leginkább iparosodott országok vezető helyen állnak;
- F. mivel azokban az országokban a legnagyobb a hulladék újrafeldolgozásának, komposztálásának és égetésének mértéke, amelyekben a legtöbb hulladék keletkezik, miközben a hulladéklerakás megszüntetésére törekednek vagy ezt már el is érték, ezzel szemben viszont az átlagban legkevésbé hulladékot termelő országok szerepelnek az elsők között a hulladéklerakás terén, és területükön jóval kisebb arányú az újrahasznosítás vagy akár a hulladékégetés,
- G. mivel néhány hulladékégető nem rendelkezik a hulladékválogatáshoz és -kezeléshez megfelelő infrastruktúrával; mivel úgy tűnik, hogy nem állapítottak meg egyértelmű határokat az elégetett hulladékok fajtáira vonatkozóan, és továbbra is megmaradnak az égetésből származó mérgező hamu kezelése miatti aggályok,

⁽¹⁾ HL L 156., 2003.6.25., 17. o.

⁽²⁾ DT 682330

⁽³⁾ DT 745784

⁽⁴⁾ DT 778722

⁽⁵⁾ DT 833560 + B7-0073/2011

⁽⁶⁾ DT 820406

2012. február 2., csütörtök

- H. mivel a hulladékról szóló 2008/98/EK irányelv (hulladék-keretirányelv, WFD) a környezet és az emberi egészség védelmére szolgáló szabályokat állapít meg, amit a hulladékkezelés és -gazdálkodás káros hatásainak megelőzése vagy csökkentése, valamint az erőforrás-felhasználás átfogó hatásainak csökkentése és e felhasználás hatékonyságának javítása révén kíván elérni, az egészség és jólét terén előnyöket nyújtva az EU polgárai számára, ezzel egyidejűleg pedig megvalósítva a hulladékártalmatlanítás környezeti szempontból fenntartható módszerét,
- I. mivel a környezet büntetőjog általi védelméről szóló 2008/99/EK irányelv meghatározza a környezettel kapcsolatos súlyos bűncselekmények minimális számát, és előírja a tagállamok számára, hogy a szándékosan vagy súlyos gondatlanságból elkövetett ilyen típusú bűncselekményekre vonatkozóan nagyobb visszatartó erővel rendelkező büntetőjogi szankciókat rendeljenek el,
- J. mivel a WFD-vel összhangban álló hulladékgazdálkodási stratégiának garantálnia kell, hogy minden hulladékot a hasznosítást és végső soron ártalmatlanítást szolgáló megfelelő hulladékkezelő létesítmények hálózatába gyűjtsenek össze és továbbítsanak, aminek magában kell foglalnia a hulladékkezelés forrásnál történő csökkentésére irányuló intézkedéseket is,
- K. mivel egyes régiókban, például Fos-sur-Merben (Franciaország – 2008), Path Headben (Egyesült Királyság – 2009) és Campaniában (Olaszország – 2011) a hulladékcsökkentés és a háztartási hulladék újrafeldolgozása terén csak minimális előrehaladás történt, továbbá mivel a háztartási és egyéb hulladékot továbbra is válogatás nélkül hulladéklerakókba viszik, és a fenti hulladék bizonyos esetekben kétségtelenül összekeveredik különböző ipari hulladékfajtákkal,
- L. mivel a WFD átültetésének határideje 2010 decembere volt, ám ezt csupán hat tagállam teljesítette, és a Bizottság jelenleg aktív intézkedéseket fogantat annak biztosítása érdekében, hogy a fennmaradó országok haladéktalanul fejezzék be az átültetést és kezdjék meg a végrehajtást,
- M. mivel a háztartási hulladék kezelését a hulladékhierarchiának megfelelően kell végezni, amely a WFD 4. cikkével összhangban a megelőzésre, csökkentésre, újrahasználatra, újrafeldolgozásra, újrahasznosításra (pl. energia), valamint az ártalmatlanításra épül,
- N. mivel az erőforrás-hatékony Európa az Európa 2020 stratégia egyik kiemelt célkitűzése, és a WFD 50%-os célt vezetett be a települési hulladék újrafeldolgozására vonatkozóan, amelyet 2020-ra minden tagállamnak el kell érnie, felismerve, hogy az EU-nak körkörös és zöld, a hulladékot erőforrásként hasznosító gazdasággá történő fejlesztése az erőforrás-hatékonysági cél egyik fontos tényezője,
- O. mivel számos oka van annak, hogy nem léteznek a WFD-nek megfelelő hulladékgazdálkodási tervek, többek között a végrehajtásnak és a szabályok betartatásának a hiánya, a megfelelően képzett személyzet hiánya helyi és regionális szinten, az ellenőrzés elégtelensége európai uniós szinten, a megfelelő források előirányzásának elmaradása és a büntetési rendszer hiánya, ennélfogva kihasználatlanok maradnak a megfelelő hulladékgazdálkodás révén az üvegházhatású gázok kibocsátásának és egyéb környezeti károknak, valamint Európa nyersanyagbehozataltól való függésének csökkentése terén kínálkozó lehetőségek,
- P. mivel – gyakran figyelmen kívül hagyott – fontos tényező, hogy az újrafeldolgozó ipar akár félmillió új munkahely lehetőségét is magában hordozza, mert a hulladék bizonyos típusai olyan termelési erőforrásnak minősülnek, amely hozzájárulhat a környezeti fenntarthatóság növeléséhez, valamint a zöld gazdaság megvalósításához,
- Q. mivel az EU-ban a biohulladék-gazdálkodás még mindig viszonylag gyerekcipőben jár, és a jelenlegi jogalkotási eszközök fejlesztésére, valamint a technikák hatékonyabbá tételére van szükség,
- R. mivel a gyűjtésre, újrafeldolgozásra és a hulladéklerakóktól való eltérítésre irányuló uniós célok teljesítését továbbra is prioritásként kell kezelni,

2012. február 2., csütörtök

- S. mivel az uniós jogszabályok végrehajtásának fő feladata a tagállamokra hárul nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt, és mivel a polgárok az EU-t tartják felelősnek a hulladékpolitika végrehajtásának biztosításáért, ám az nem rendelkezik megfelelő eszközökkel a jogszabályok betartatásához,
- T. mivel az Aarhusi Egyezmény értelmében a polgároknak jogukban áll értesülni a saját területükön fennálló helyzetről, és a hatóságok feladata, hogy a tájékoztatást megadják és a polgárokat felelőségteljes hozzáállás és magatartás kialakítására ösztönözzék, mivel a 2003/35/EK irányelvnek megfelelően a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosság kellő időben hatékony lehetőséget kapjon a kötelezően elkészítendő tervek és programok előkészítésében és módosításában, illetve felülvizsgálataiban történő részvételre,
- U. mivel a petíciós folyamat révén a polgárok hangot adnak azon érzésüknek, hogy a hatóságok nem urai a helyzetnek, néha nem képesek megtenni a szükséges erőfeszítéseket a megoldás elősegítésére, a kölcsönös bizalom csorbát szenved, a helyzet pedig egyre romlik, a cselekvést gátló nyílt konfrontációhoz és tévovázáshoz vezetve,
- V. mivel a Bizottság számára készített, uniós hulladékgazdálkodási ügynökség létrehozásának megvalósíthatóságáról szóló közelmúltbeli tanulmány ⁽¹⁾ rámutatott arra, hogy sok tagállam nem rendelkezik elegendő kapacitással a hulladékgazdálkodási tervek kidolgozásához, sem pedig a hulladékokról szóló jogszabályok megfelelő végrehajtását szolgáló vizsgálatok, ellenőrzések és egyéb fellépések elvégzéséhez,
- W. mivel a tanulmány egyúttal beszámol a megfelelés nagyfokú hiányáról, az illegális hulladéklerakás és hulladékzállítványok problémájáról, a polgároktól érkező panaszok és az Európai Bíróság elé kerülő jogsértési ügyek nagy számáról, és ebből adódóan a közegészség és a környezet megfelelő védelmének elmulasztásáról, ami pedig az uniós hulladékgazdálkodási jogszabályok átfogó célja,
- X. mivel az illegális hulladékártalmatlanítás is a szervezett bűnözéssel kapcsolatos tevékenységek részévé vált, ami kérdéseket vet fel az illetékes hatóságok szerepét, valamint az ipari hulladékok tekintetében az iparral való összjátékot illetően,
- Y. mivel a háztartási hulladék mérgező hulladékkal történő szennyeződésének megakadályozását biztosítani hivatott, érvényben lévő felügyeleti és ellenőrzési eljárások néha gyengék vagy nem is léteznek, ami a hulladéklerakók és hulladékégetők szennyeződéséhez vezet; mivel hangsúlyozni kell, hogy határozottan tilos a mérgező hulladéknak a háztartási hulladék elégetésére szolgáló létesítményekben égetés útján történő ártalmatlanítása,
- Z. mivel a petíciók mélyreható elemzése megerősíti, hogy egy működőképes és környezetkímélő hulladékgazdálkodási rendszerhez szükséges jogszabályok javarészt rendelkezésre állnak, a fő kérdések pedig a végrehajtáshoz és szabályok betartatásához kapcsolódnak, és a petíciók 95%-a a helyi vagy regionális szintű kormányzatok mulasztásait érinti;
- AA. mivel a dolgok jelenlegi állásáért felelőssé tehető kulcsfontosságú tényezők többek között az információk, a tudatosság, az adminisztratív kapacitás, valamint a helyi szintű pénzügyi és egyéb források hiánya,
- AB. mivel a Bizottság növelte a támogatást – például 2005-2006-ban 4,1 milliárd eurót biztosított – annak érdekében, hogy javítsa a hulladékra vonatkozó uniós vívmányok nemzeti szintű végrehajtását és érvényesítését; mivel mindazonáltal 2009 végén a hulladékhoz kapcsolódó jogsértési ügyek az összes környezetvédelmi vonatkozású jogsértés 20%-át tették ki,
- AC. mivel a rossz hulladékgazdálkodásért nagy árat kell fizetni, és a teljes ciklus elvégzésére alkalmas helyi rendszer jelentős megtakarítást eredményezne,

⁽¹⁾ Study on the feasibility of the establishment of a Waste Implementation Agency [Megvalósíthatósági tanulmány egy hulladékgazdálkodási jogszabályok végrehajtásáért felelős ügynökség létrehozásáról], átdolgozott végleges jelentés, 2009. december 7.

2012. február 2., csütörtök

- AD. mivel – jóllehet a hulladékügyi jogszabályok uniós végrehajtása az állam feladata – a háztartási hulladék 60%-át és a vállalkozásoktól származó hulladék 75%-át magán- és multinacionális cégek kezelik, 75 milliárd eurós éves forgalmat generálva ⁽¹⁾,
- AE. mivel az új hulladéklerakók és hulladékégetők létrehozása a környezeti hatásvizsgálatról (KHV) szóló irányelv ⁽²⁾ I. melléklete 9. pontjának hatálya alá tartozik, amely KHV elvégzését írja elő a 4. cikk (1) bekezdése alapján, vagy legalább a 4. cikk (2) bekezdése szerinti átvilágítást, amennyiben a hulladéklerakó a II. melléklet 11b. pontjának hatálya alá tartozik,
- AF. mivel a hulladéklerakókra vonatkozó engedélyek a KHV-irányelv II. mellékletének hatálya alá tartoznak, amennyiben azok „várhatóan jelentős hatást gyakorolnak a környezetre”, és azokra a tagállamok által meghatározott küszöbértékek irányadók,
- AG. mivel a KHV-irányelv 6. cikkének (4) bekezdése megállapítja, hogy „az érintett nyilvánosság számára kellő időben hatékony lehetőséget kell biztosítani a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban történő részvételre, ebből a célból jogosultak észrevételeik és véleményük kifejezésre juttatására, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok számára erre minden lehetőség nyitva áll, mielőtt az engedélyezési kérelemről a határozatot meghozzák”,
- AH. mivel az uniós irányelvek és az Aarhusi Egyezmény kifejezetten hivatkoznak a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésre és a nyilvánosság döntéshozatalban való részvételére,
- AI. mivel számos petíció azt állítja, hogy a hulladékgazdálkodási létesítmények engedélyezési eljárása nem állt teljes összhangban az uniós jogszabályokkal, különösen a KHV és a nyilvános konzultáció vonatkozásában,
- AJ. mivel ha az engedélyek megfelelnek az irányelvben foglalt paramétereknek, valamint sor került KHV elvégzésére, a Bizottság nem avatkozhat bele a nemzeti hatóságok döntéseibe; mivel azonban egyes tagállamok nem végeztek átfogó KHV-t a hulladéklerakók megnyitására vagy bővítésére, illetve a hulladékégetők építésére vonatkozó engedélyek kiadása előtt,
- AK. mivel csak akkor indítható jogi eljárás, ha a tagállamok már jóváhagytak egy projektet; mivel a polgárok számára nehezen érthető, hogy az EU-nak mindaddig nem áll módjában beavatkozni, amíg a teljes eljárás le nem zajlott és a tagállamok jóvá nem hagyták a projektet,
- AL. mivel a polgárok által az új hulladéklerakók tervezett helyszíneivel kapcsolatos nyilvános konzultáció folyamata és a környezeti hatásvizsgálat során felvetett kérdések gyakran a védett övezetek feltételezett megsértésével (mint a Vezúv Nemzeti Parkban létesítendő hulladéklerakó esetében), vagy az egészséget és jólétet érintő káros hatásokkal kapcsolatos félelmekkel állnak összefüggésben,
- AM. mivel az új hulladéklerakók tervezett helyszíneit azért kifogásolják, mert a petíciók benyújtói úgy vélik, hogy azok környezetvédelmi vagy kulturális szempontból védett övezetekre is kiterjednek, erre példák azok a petíciók, amelyek a Vezúv Nemzeti Parkba tervezett új hulladéklerakó megnyitására irányuló tervvel kapcsolatosak, továbbá mivel úgy véli, hogy az uniós környezetvédelmi joggal összeegyeztethetetlennek kell tekinteni azt, ha a Natura 2000 hálózatba tartozó területeken hulladéklerakókat helyeznek el,
- AN. mivel a hulladéklerakókról szóló irányelv paramétereit állapít meg az üzemeltetési engedélyek kiadására, valamint az üzemeltetési és utógondozási szakaszok egységes ellenőrzési eljárásaira vonatkozóan, és mivel az irányelv átültetése előtt bezárt hulladéklerakókra nem vonatkoznak az irányelv rendelkezései; mivel az irányelvben felsorolt kritériumok az alábbi tényezőket érintik: elhelyezkedés, vízellenzés és a kimosódás kezelése, a talaj és a víz védelme, a gázok ellenőrzése, zavaró tényezők és veszélyek, stabilitás és védőfalak,

⁽¹⁾ FEAD „Brüsszeli Nyilatkozat”, 2011. február 15.

⁽²⁾ 85/337/EGK

2012. február 2., csütörtök

- AO. mivel a Petíciós Bizottsághoz több olyan petíció is érkezett, amelyek a házak közvetlen szomszédságában elhelyezkedő hulladéklerakókkal foglalkoztak, amelyek miatt a lakosoknak kellemetlen szagokat, fokozott légszennyezést és a kártevők elszaporodását kell elviselniük otthonaik közelében (ilyen volt például az a petíció is, amelynek nyomán tényfeltáró látogatás történt az egyesült királyságbeli Path Head területén); mivel ugyanakkor – tekintve, hogy az uniós jogszabályokban nem állapítottak meg részletesebb kritériumokat a hulladéklerakók lakóházakhoz, iskolákhoz és kórházakhoz viszonyított távolságára vonatkozóan – az emberi egészség és a környezet védelmének biztosítására irányuló pontos követelmények meghatározásakor a Szerződésben rögzített szubsidiaritási elv érvényesül,
- AP. mivel a hulladéklerakókról szóló petíciókban gyakran felmerülnek a felszín alatti vizek lehetséges szennyezésével kapcsolatos aggodalmak, mert a régebbi hulladéklerakók nem feltétlenül rendelkeznek olyan aljzattal, amely megakadályozza a víztartó rétegekbe történő szivárgást, vagy az aljzat sérültnek tűnik és a szivárgás veszélyét sejteti, illetve geológiai szempontból instabil terepen vagy a felszín alatti/ivóvízkészletekhez túl közel helyezkedik el,
- AQ. mivel a Bizottság arról számol be, hogy 2001 óta 177 jogsértési eljárást kezdeményeztek a hulladéklerakókról szóló irányelv tárgyában, és egy közelmúltbeli vizsgálat legalább 619 illegális hulladéklerakót azonosított EU-szerte,
- AR. mivel a Bizottsághoz érkezett petíciók és panaszok nagyszámú, engedély nélkül üzemelő illegális hulladéklerakó létezéséről tanúskodnak, bár ezek pontos száma a megfelelő nyomon követés hiányából adódóan nem ismert,
- AS. mivel – amint az már korábban is említést nyert – a hulladéklerakásnak végső megoldásnak kell lennie; mivel egyes tagállamokban, amelyek lemaradtak a hulladék keletkezésének megelőzése, illetve annak újrafeldolgozása és újrahasználatára terén, az állami hatóságokra nyomás nehezedhet, hogy rövid távon bővítsék a meglévő – akár nem szabályszerűen működő – hulladéklerakókat vagy újakat nyissanak meg, a hulladék ártalmatlanításának egyik módjaként,
- AT. mivel a hulladékégetők alkalmazása – ami alacsony helyen áll a hulladékhierarchiában – jól bevált és a polgárok által elfogadott megoldás egyes országokban, amelyekről úgy tartják, hogy elérték a WDF-nek történő megfelelés magas szintjét, és amelyek a folyamat során energiát nyernek vissza, és mivel azok az országok, amelyek eddig még nem éltek a hulladékégetéssel, azt választhatják a felhalmozódott elmaradások kezelése érdekében,
- AU. mivel ez kizárólag szigorú ellenőrzés és a vonatkozó uniós jogszabályok tiszteletben tartásának feltétele mellett valósulhat meg, egyúttal szem előtt tartva, hogy az ilyen intézkedések érthető módon valószínűleg ellenállást fognak kiváltani a közelben élő, leginkább érintett lakosság részéről, amely aggódik az egészségét veszélyeztető hatások miatt;
- AV. mivel el kell ismerni, hogy a legújabb technológiák jelentős mértékben csökkentették a hulladékégetők kibocsátásait; mivel egyes tagállamokban – különösen ahol magas a hulladékégetés aránya – úgy tűnik, hogy a helyi lakosság azt könnyebben elfogadja, talán azon felismerésből eredően, hogy a hulladékégetők hőenergiát vagy villamos energiát termelnek, illetve a működésükre vonatkozó információk átláthatósága és hozzáférhetősége miatt;
- AW. mivel a hulladékégetők létrehozásának engedélyezése – hasonló okokból – a hulladéklerakókhoz hasonló ellenállásba ütközik, a hangsúly pedig a légszennyezéstől, valamint a közegészségre és/vagy a környezetvédelmi szempontból védett övezetekre gyakorolt kedvezőtlen hatásoktól való félelemre tevődik,
- AX. mivel a hatóságok gyakran olyan területeket választanak a hulladékégetők helyszínéül, amelyek már amúgy is komoly légszennyezésnek vannak kitéve; nem szabad figyelmen kívül hagyni a terület lakosainak egészségét érintő halmozott hatásokat, és a hulladékártalmatlanítás alternatív módszereinek feltárásáról, valamint a metanizáció útján megvalósuló energiatermelésről gyakran megfélekednek,
- AY. mivel mindazonáltal az energiatermelés céljából történő égetés középpontba helyezése elsődleges lehetőségként a hulladékgazdálkodás pazarlóbb módját jelenti, mint a megelőzés, az újrafeldolgozás és az újrahasználat, éppen ezért a WFD hulladékhierarchiájának megfelelően ezeket kell prioritásnak tekinteni,

2012. február 2., csütörtök

- AZ. mivel a jogszabályban foglalt újrafeldolgozási és megelőzési célok teljesítéséhez a civil társadalom aktív részvételére, az érdekelt felek fokozottabb szerepvállalására és a nyilvánosság nagyobb tudatosságára van szükség, és mindezt a lakosság tudatosságának a növelésére irányuló médiakampányok révén kell megvalósítani,
- BA. mivel a Petíciós Bizottság hulladékügyi vonatkozású tényfeltáró látogatásairól készült jelentések mindegyike említést tesz a polgárok és a hatóságok közötti csekély kommunikációról vagy annak teljes hiányáról, ami egyes esetekben feszült helyzetek kialakulásához és a polgárok tüntetéseivel is vezethetnek, amint arról a média gyakran tudósít;
- BB. mivel a világ népessége növekszik és ennélfogva a teljes fogyasztás jelentős növekedése is várható, ami nagyobb nyomást gyakorol a hulladékgazdálkodásra; mivel e probléma megoldásához többek között nagyobb tudatosságra és a hulladékhierarchia elvének alkalmazására lenne szükség,
- BC. mivel a Petíciós Bizottság semmilyen megelőző vagy bírói hatáskörrel nem rendelkezik, ám oly módon képes a polgárok érdekeit védeni – nevezetesen ha problémák adódnak az uniós jog alkalmazása terén –, hogy együttműködik az illetékes hatóságokkal a petíciókban felvetett kérdések megoldásának vagy magyarázatának meglelése érdekében,
1. felhívja a tagállamokat, hogy haladéktalanul ültessék át a WFD-t, és biztosítsák az abban foglalt összes követelmény teljes körű betartását, különös tekintettel az átfogó hulladékgazdálkodási tervek létrehozására és végrehajtására, beleértve az európai jog keretében kitűzött valamennyi célkitűzés időben történő átalakítását;
 2. felhívja a Bizottságot, hogy gondosan ellenőrizze a környezet büntetőjog általi védelméről szóló uniós irányelv tagállamok általi átültetését a haladéktalan és hatékony végrehajtás biztosítása érdekében; felszólítja a Bizottságot, figyeljen arra, hogy milyen szerepet játszik a szervezett bűnözés minden formája a környezetet károsító bűncselekményekben;
 3. tekintetbe véve, hogy a hulladék és a szennyezés súlyos fenyegetést jelent az emberi egészségre és a környezet integritására nézve, sürgeti a tagállamokat, hogy a WFD-vel összhangban gyorsítsák fel egy fejlett hulladékgazdálkodási stratégia bevezetését;
 4. felhívja a hatóságokat annak elismerésére, hogy a legtöbb tagállamban jelentős beruházásokra van szükség a helyes hulladékgazdálkodási stratégiák, infrastruktúra és létesítmények létrehozásához, és úgy véli, hogy fontolóra kell venniük a Kohéziós Alapból származó források megfelelő hányadának e célra történő elkülönítését vagy az Európai Beruházási Banktól igényelt közvetlen finanszírozást;
 5. úgy véli, hogy a hulladékügyi jogszabályok jobb betartásának biztosítása érdekében a tagállamok és az EU szintjén meg kell erősíteni a helyszíni vizsgálati és a végrehajtási kapacitást, és ezért sürgeti a tagállamokat, hogy a hulladékügyi jogszabályok jobb betartatása érdekében a hulladékgazdálkodási lánc minden szakaszában erősítsék meg az ellenőrzési, felügyeleti és egyéb fellépésre irányuló kapacitásukat, valamint felkéri a Bizottságot, hogy súlyos tagállami hiányosságok esetén tegyen konkrét lépéseket a szubszidiaritás elvének teljes körű alkalmazása érdekében;
 6. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson célzottabb iránymutatást az illetékes hatóságoknak, elősegítve számukra a hulladékügyi vívmányok helyes végrehajtását, ugyanakkor megállapítja, hogy az európai szinten rendelkezésre álló források jelenleg nem elegendők; ezért úgy véli, hogy kiegészítő pénzügyi és közigazgatási intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy jobb útmutatási és képzési eszközöket biztosítsanak a hulladékgazdálkodásban dolgozó tisztviselők számára;
 7. felhívja a Bizottságot, hogy azonosítsa és kezelje kiemelt kérdésként a hulladékkal kapcsolatos irányelvek tagállami végrehajtásának rendszerszintű gyengeségeit, például a hulladékgazdálkodási létesítmények nem megfelelő hálózatait, a hulladéklerakás túlzott igénybevételét, az egy főre jutó hulladék növekvő mennyiségét vagy az elégtelen újrafeldolgozási arányokat;

2012. február 2., csütörtök

8. úgy véli, hogy nem kívánatos egy új uniós hulladékgazdálkodási ügynökség létrehozása, és úgy ítéli meg, hogy a jelenlegi uniós szintű intézményi struktúra – amely a Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságán és az Európai Környezetvédelmi Ügynökségen mint szakértői és kiválósági központon alapul – költséghatékonyabb, jóllehet az aktívabb felügyelet és végrehajtás biztosítása érdekében azok további megerősítésére van szükség;
9. úgy véli, hogy a meglévő Európai Környezetvédelmi Ügynökség segítheti ezt a folyamatot, és konstruktívabb szerepet tölthet be a tagállamok hulladékgazdálkodási stratégiáiról történő jelentéstétel, valamint a gyenge pontok azonosítása terén, felmérve a tagállamok által kidolgozott hulladékgazdálkodási tervek uniós jogszabályoknak való megfelelését;
10. úgy véli, hogy a hatóságok közötti helyi, regionális és nemzeti szintű szorosabb együttműködés kedvező eredményeket hozhat a bevált gyakorlatok modelljeinek azonosítása szempontjából; úgy véli, hogy a Régiók Bizottsága, az Europol, a környezetvédelmi jog alkalmazásának és végrehajtására létrehozott európai uniós hálózat, a Municipal Waste Europe és a FEAD, azaz a hulladékgazdálkodási ágazatot képviselő európai szövetség hasznosabb szerepet tölthetne be az ilyen eszmecserék megszervezésében, és ezáltal segíthetné a bizalom kiépítését az alapvető hulladékpolitika végrehajtásában érintett lakosság körében;
11. felhívja a nyilvánvaló hulladékválsággal küzdő tagállamokat annak megfontolására, hogy a hatékonyabb hulladékgazdálkodási stratégiák a munkahelyteremtés és a bevételnövelés terén egyaránt lehetőségeket nyújtanak, miközben a hulladék újrahasználatra, újrafeldolgozásra és a hulladékból nyert energia hasznosítása révén biztosítják a környezeti fenntarthatóságot;
12. emlékeztet arra, hogy a hulladékhiarchia a 2008/98/EK irányelv kulcsfontosságú tényezője, és az irányelv szerint a hulladékgazdálkodás minden formájának alapjául kell szolgálnia; megállapítja, hogy gazdasági érvek is a hulladékhiarchia követése mellett szólnak, és elsősorban a megelőzésre, azt követően – az energiatermelés céljából történő égetést megelőzően – az újrahasználatra és újrafeldolgozásra, valamint arra helyezik a hangsúlyt, hogy a költséges és nem fenntartható hulladéklerakókat lehetőleg kerülni kell;
13. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ebben az összefüggésben ösztönözzék a lakosság körében a nagyobb környezettudatosságot a hatékony hulladékgazdálkodás előnyeit illetően, különösen a szelektív hulladékgyűjtés előnyeiről, a háztartási hulladék begyűjtésének tényleges költségeiről, illetve a háztartási hulladékok hasznosításából származó pénzügyi haszonról való tájékoztatás révén;
14. úgy véli, hogy a tagállami hatóságok és a helyi polgárok közvetlen aggodalmaival foglalkozó Petíciós Bizottság közötti szorosabb együttműködés kiváló lehetőséget teremtene ahhoz, hogy elősegítsék az illetékes hatóságok és a helyi közösségek közötti párbeszédet a hulladékügyi stratégiák végrehajtásának prioritásairól, és ez adott esetben a probléma hatékony orvoslását jelentheti, amikor esetleg hasznosnak bizonyul a helyi viták rendezésében;
15. javasolja, hogy a válogatásra és újrafeldolgozásra szánt hulladék színekkel jelölt kategóriáira vonatkozóan fogadjanak el közös uniós normákat, hogy elősegítsék a polgárok ismereteit és részvételét a hulladékgazdálkodás folyamatában, továbbá úgy véli, hogy ez segítheti a tagállamokat arra irányuló erőfeszítéseikben, hogy jelentős mértékben és gyorsan növeljék az újrafeldolgozás arányát;
16. ösztönzi az illetékes helyi és regionális hatóságok, valamint a helyi polgárok közötti korai és hatékony párbeszédet a hulladékkezelő létesítmények építéséről szóló döntések meghozatala előtti tervezési szakaszban, ugyanakkor tudatában van annak, hogy e tekintetben hatalmas kihívást jelent a NIMBY-jelenség, azaz csak a saját közvetlen környezet megvédését előtérbe helyező beállítottság;
17. hangsúlyozza a környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv helyes és teljes körű végrehajtásának, valamint a környezetvédelmi jogszabályokban előírt engedélyezési eljárások megfelelő koordinálásának alapvető fontosságát;

2012. február 2., csütörtök

18. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy mielőtt döntést hoznak egy új hulladékkezelő létesítmény, nevezetesen egy hulladékégető vagy metanizáló üzem, illetve végső esetben egy új hulladéklerakó létesítéséről vagy kiépítéséről, végezzenek teljes körű környezeti hatásvizsgálatot; úgy véli, hogy az ilyen vizsgálatnak kötelezőnek kell lennie;
19. megérti, hogy néhány esetben sürgős döntésekre van szükség az akut hulladékválságok kezeléséhez vagy a válságok kialakulásának megelőzéséhez, azonban hangsúlyozza, hogy még ilyen esetekben is biztosítani kell a hatályos uniós jogszabályok teljes körű tiszteletben tartását, különösen mivel a helyi közösségek hosszú távú egészsége és jóléte forog kockán;
20. meggyőződése, hogy javítani kell a hatóságok, a magánszféra szereplői és az érintett lakosság közötti párbeszédet, a polgároknak pedig objektív információkhoz való jobb hozzáféréssel kell rendelkezniük, adott esetben a közigazgatási és bírósági felülvizsgálatra szolgáló hatékonyabb mechanizmusokkal egyetemben;
21. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy támogassa és szilárdítsa meg a köz- és magánszféra közötti partnerség hálózatát a figyelemfelkeltő kampányokkal kapcsolatos projektek vonatkozásában; felszólít a „Tisztítsuk meg a Földet!” kampány támogatására, amely esemény megtartása érdekében több mint 400 európai parlamenti képviselő írásos nyilatkozatot írt alá, és amelyet jövőre várhatóan több millió önkéntes támogat majd;
22. úgy véli, hogy a petíció benyújtóit ösztönözni lehetne az ilyen mechanizmusok teljes körű igénybe vételére – ahol azok elérhetőek –, ami hatékonyabbnak és célravezetőbbnek bizonyulhat az uniós szintű intézkedéseknél, különösen ami az egyes hulladékkezelő létesítményeket illeti;
23. sürgeti a Bizottságot, hogy javasoljon világosabb és konkrétabb kritériumokat a hulladéklerakók helyi lakóházakhoz, iskolákhoz vagy egészségügyi létesítményekhez viszonyított elhelyezését illetően, annak érdekében, hogy szilárdabb garanciákat biztosítson az emberi egészséget és a környezetet érintő kockázatokkal szemben, szem előtt tartva, hogy nagyszámú változót és helyi megfontolást kell figyelembe venni, a szubszidiaritás elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett;
24. azt ajánlja a tagállamok hatóságainak, hogy dolgozzanak együtt – különösen a határ menti területeken elhelyezkedő hulladékkezelő létesítmények tervezésekor– és gondoskodjanak olyan határokon átnyúló hatásvizsgálatok elvégzéséről, amelyek figyelembe veszik az összes polgár és érdekelt fél szempontjából lényeges információkat;
25. ösztönzi a Bizottságot annak teljes körű elismerésére, hogy a történelmi örökségvédelmi területek, valamint a biológiai sokféleség megőrzését és előmozdítását érintő hatályos környezetvédelmi jogszabályok – mint például a vízügyi keretirányelv, valamint az élőhelyvédelmi és madárvédelmi keretirányelv – összefüggésben állnak a KHV-irányelvvel és a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló irányelvvel, valamint a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogszabályokkal;
26. ösztönzi a Bizottságot, hogy hatáskörén belül biztosítsa az uniós jog szerinti eljárási követelmények (környezeti hatásvizsgálat, nyilvános konzultáció) betartását, ideértve a természet és a történelmi örökségvédelmi területek védelméről szóló irányelvek szerinti követelményeket is;
27. úgy véli, hogy kizárólag hatóságilag akkreditált hulladéklerakókat szabad használni, amelyek megfelelnek a hulladéklerakókról szóló uniós irányelvnek és kellően megalapozott engedéllyel rendelkeznek, elhelyezkedésüket pedig egyértelműen jelezni és dokumentálni kell, miközben minden egyéb hulladéklerakót és kibocsátást illegálisnak kell minősíteni, ténylegesen le kell zárni, valamint biztosítani és rehabilitálni kell, közvetlen és szomszédos környezetüket pedig hatékony felügyeletnek kell alávetni az esetleges kedvezőtlen következmények azonosítása érdekében;
28. úgy véli, hogy a hulladékátvételi kritériumok nyilvánosan elérhető és világos meghatározására, valamint a hulladékok – különösen a veszélyes hulladékok – hatékony nyomon követő rendszerének kialakítására van szükség, annak biztosítása érdekében, hogy a hulladéklerakókba vagy hulladékégetőkbe kizárólag a megfelelő típusú hulladékot szállítsák és ártalmatlanítsák; úgy gondolja, hogy állandó jelleggel rendszeres, be nem jelentett mintavételi és ellenőrzési eljárásokat kell alkalmazni a tagállamokban;

2012. február 2., csütörtök

29. úgy gondolja, hogy nagyobb hangsúlyt kell helyezni a szerves hulladékok – eleddig nyilvánvalóan csekély figyelmet kapott – hasznosítására, különösen a főként mezőgazdasági térségekben;
30. sürgeti, hogy alakítsanak ki közös kritériumokat a hulladékégető létesítmények fő kibocsátási értékeinek mérésére, és gondoskodjanak arról, hogy a mérések eredményei valós időben hozzáférhetőek legyenek az interneten nyilvános konzultáció céljából, annak érdekében, hogy bizalmat építsenek ki a helyi közösségekben és hatékony riasztási rendszert biztosítsanak rendelkezésszerű kialakulása esetén;
31. emlékezteti a tagállamokat, hogy ők a felelősek az összes uniós norma és engedély betartásának hatékony ellenőrzéséért és felügyeletéért – még akkor is, ha a problémák helyi vagy regionális kormányzati szinten merülnek fel –, és arra ösztönzi őket, hogy gondoskodjanak megfelelő és hozzáférhető személyzetről e feladat ellátásához, a gyakori helyszíni vizsgálatokat is ideértve;
32. megállapítja, hogy sürgős figyelmet igényel a vegyes és meghatározatlan eredetű hulladékok nyílt és illegális lerakása, és felszólít szigorú hulladékgazdálkodási ellenőrzések végrehajtására; emlékezteti az illetékes hatóságokat, hogy az IPPC-irányelvvel (a 2010/75/EU irányelvvel felülvizsgált 2008/1/EK irányelv) teljesen összhangban szigorú ellenőrzést kell bevezetniük az ipari hulladékok bizonyos típusainak kezelésével kapcsolatban, az eredetüktől függetlenül, továbbá felhívja a Bizottságot, hogy hatáskörén belül tegyen meg minden tőle telhetőt annak ellenőrzése érdekében, hogy az illetékes hatóságok például módszeres vizsgálatok révén ténylegesen biztosítsák a hulladékok megfelelő gyűjtését, válogatását és kezelését, valamint hogy a regionális hatóságok hiteles tervet nyújtsanak be;
33. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a már meglévő vagy tervezett hulladékgazdálkodási létesítmények közelében élő lakosság részéről tanúsított nagyobb mértékű elfogadás elősegítésére, megmutatva számukra, hogy az engedélyező és üzemeltető hatóságok pontosan betartják a szabályokat és teljesen átlátható módon járnak el;
34. a hulladék, különösen a mérgező és veszélyes hulladék illegális lerakása esetén megfelelő és visszatartó erejű bírságok és szankciók kirovását ajánlja, részben – a szennyező fizet elvével összhangban – a környezeti károk kompenzálására; úgy véli, hogy az erősen szennyezett kémiai és radioaktív hulladékok illegális és szándékos lerakását nagyon súlyos, az emberi és környezeti kockázatokkal arányban lévő büntetéssel kell sújtani;
35. hatékony intézkedésekre szólít fel annak leküzdése érdekében, hogy a szervezett bűnözés bármilyen módon beszivároghozzon a hulladékgazdálkodás területére, valamint hogy bármilyen kapcsolat jöjjön létre a szervezett bűnözés és az iparág, illetve a hatóságok között;
36. ajánlja, hogy ahol állami források felhasználásával magánvállalkozások foglalkoznak hulladékfeldolgozással, ott az európai uniós szabályok betartásának biztosítása céljából a helyi és/vagy nemzeti hatóságok hozzanak intézkedéseket e pénz felhasználásának hatékony pénzügyi ellenőrzésére;
37. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

A Daphne program

P7_TA(2012)0027

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a Daphne programról: eredmények és kilátások (2011/2273(INI))

(2013/C 239 E/11)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,

— tekintettel a Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanács erőszakról szóló, 2010. március 8-i következtetéseire,